

عنوان مقاله:

بررسی نگاره ی معراج پیامبر با رویکرد آیکونولوژی (مطالعه موردی: نسخه فالنامه تهماسبی)

محل انتشار:

همایش ملی جلوه های هنر ایرانی اسلامی در فرهنگ، علوم و اسناد (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

مصطفی رستمی - عضو هیات علمی گروه پژوهش هنر دانشگاه مازندران

زهرا سلیمی فرد - دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

هنرمندان و نگارگران زیادی آثار هنری با مضمون شب معراج پیامبر خلق کرده اند. یکی از این نمونه های قابل تامل و برجسته، به تصویر کشیدن این موضوع در نسخه ی فالنامه تهماسبی (حدوداً 957ق) است. نگارگر این اثر با به تصویر درآوردن این واقعه دلالت های معنایی آن را گسترش داده است. سوالی که اینجا مطرح میشود این است که چه لایه های معنایی آشکار و پنهانی در نگاره ی معراج پیامبر در نسخه فالنامه تهماسبی وجود دارد. این پژوهش که به روش توصیفی انجام گردید، می کوشد تا نگاره ی معراج پیامبر در فالنامه تهماسبی را طبق الگوی آیکونولوژی - که توسط اروین پانوفسکی، مورخ آلمانی در قرن بیستم میلادی ارائه شد - خوانش و طی مراحل سه گانه آن مورد بررسی قرار دهد. این پژوهش نشان می دهد که مضامین و نحوه ی دید هنرمندان در سنت نگارگری ایران به طور ویژه در فالنامه تهماسبی تا حد زیادی تحت تاثیر شرایط فرهنگی و باورهای حاکم بر جامعه و حمایت کننده هنری آن دوران بوده است. از این رو لایه پنهان معنایی که در طی سه مرحله پیش آیکونوگرافیک، تحلیل آیکونوگرافیک و تفسیر آیکونوگرافیک حاصل گردید معطوف به عقاید مذهبی شیعی شاه تهماسب بوده است.

کلمات کلیدی:

معراج پیامبر، فالنامه تهماسبی، آیکونولوژی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1042612>

